

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, MANE, HUNE 18, 1877.

HE PANUITANGA I RARO I TE TURE WHENUA MAORI, 1873-74.

Ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

NA, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa o mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 20 o nga ra o Akuhata, 1877, e te Kooti Whakawa Whenua Maori, ki Tapuacharuru, Taupo. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo aua whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tuhinga Whakamaharatanga Take ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti: heoi ano he tino whakaotinga tena; ekore rawa e tika kia peke mai tetahi tangata ki muri.

Kooti Whakawa Whenua Maori,
Akarana, May 25, 1877.

NA TIKI,
Kai tuhituhi o te Kooti.

Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Ko te takoto-ranga o te mapi.
Te Reweti Te Kume, A-perahama, Te Hemopo, Iharaira, Ihakara, Te Poihipi, Karaipi, Huri-ana, Te Poria, Hakopa, Te Ture Hare, Te Kapa, Te Kohika, Hape, Matene, Miriana Te Kume, Pipi Pourahi, Te Horohau, Te Roera Matenga, Turuhira Hopematu, Mere kutia, Hanatia Poarahi, Taki-ora	Te Maungaiti, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Atiamuri, haere ana ki te Hauauru, Mangaharakeke, Titohea, Te Horotea, Waipapa, e ahu ana ki te Tuaraki i nga roto i Whaiwhakarewarimu, Koputakeke, Te Kapunga, Koparorahi, Te Kakaatuakere, Whakapuru, Pokaiwhenua, ki Hitekananga, i Te Totara, e ahu ana ki te Tonga, Pukerimu, Matarana, Pukerimu tuarua Wangapua, ka tutaki ano ki Atiamuri	Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari Kuri a te Kawanatanga i Akarana.
Kura Kaiata, Te Roha, me etahi atu	Runanga, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Taumata, ka haere ki tetahi taha o Tumakioi, tona ekenga Tapuawha, Karionoi, Te Waipihipahi, tona putanga ko Tukihapa, ka haere i te tahataha ko Percranui, tona ekenga ko te Raenga, ha haere Te Awewhare, ka rohe ka haere whakararo	
Heperi Pikirangi, Hena-re Kepa, Karaitiana Te Rango, me etahi atu	Rangipo me Patca, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Ruapehu Maunga, haere tonu Makaikatoa, Whangapehu, Waitangi, Te Hiwi-a-Tamakopiri, haere i roto i Waioru, Hautapu, Te Pouo-Tamairingi, Hihitahi, Hautapu, Paengarua, Rangiura, Hautapu, Pakai-ngarara, Ngawaka, Opaca, Mangarau-tawhiri, Tikirere, Moawhango, rere tonu i roto i te awa o Moawhango, mau noa ki tona matapuna Mamoenui, Rangipoka, ka tutaki ano Ruapehu	

Ko nga ingoa o nga kai tonu.	Te ingoa o te whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Ko te ta koto-ranga o temapi.
Ihakara Kahua, Aperahama te Kume, Ihara-ira te Puke, Ihaia te Hine, Aperahama Haurangi, Te Reweti Te Kume, Ihaka, me etahi atu	Maroanuiatia, e tata ana ki Taupo	Ko nga rohe o taua whenua kua oti te panui ki nga Kahiti o mua	
Hohepa Tamamutu, Paurini Karamu, Watene Hare, Himiona Pututu, Kingi Herekiekie, Taranui, Matene Tauteka, Wi Noka Te Rangi, Takerei, me etahi atu	Te Whakao, e tata ana ki Taupo	Ka timata i te awa o Hinemaia, ka rere i te au o te awa ka piki ki te hiwi o Kaimanawa, Ngatakutai, ka whati Tauwhakiriao, rere tonu Te Wahinekataore, rere tonu Matatu, Ohakari, rere i te awa o Tauranga, Te Urako, maro tonu ka kati ki Hinemaia	
Paurini Karamu, Hohepa Tamamutu, Taupo Rangita, Kingi Herekiekie, Eruini, Paranihi, Taranui, Hataraka, Te Whetu	Tauranga, e tata ana ki Taupo	Ka rere i te puau o te awa o Tauranga, ka rere i te one o Taupo ki Oriruata, Maratai, Hamokena, Te Koropupu, Te Arataha, Te Wharariki, Motu-apa, Te Hinau, Te Onepoto, Tabaenui, Te Anaputaru, Tokakopuru, Ngutunui, Te Kopiba, Tuarawera, Te Hiwi-o-te-Tokotoko, Te Kopua, ka rere i te au o Tauranga, ka kati ki te puau	
Paurini Karamu, Hohepa Tamamutu, Rivimu Te Rakato	Te Hinaotumori, e tata ana ki Taupo	Ka timata i te Mahutatanga, ka whati Ngahinaotumori, ka ahu ki Tongariro awa, Te Koko, ka rere te au o Tongariro, Te Hautu, Te Umuti, Tokiwha, ka heke, ka hiki ki uta Te Hemoohinerau, Te Maringatanga, Te Runanga, Te Apungaruhe-a-Katopu, te puau o Maruwahere, ka rere i te au o Waitotaka, Owheao, ka ahu ki Taupo moana, ka rere i te one o Taupo, ka kati ki Te Mahutatanga	
Ihakara Kahua, Te Rua-roa, Te Wetini Paeroa, Te Aranui, Paerata, Paora Te Aranga, Hakopa, me etahi atu	Atiamuri, e tata ana ki Taupo	Ka timata i te awa o Waikato ki Pohaturoa, haere tonu ki Koromukaroa, Te Aingaparaoa, Tuata, Te Arero-o-Paretini, Te Kirihono, ka haere i runga i te raina o Te Tatua ki te Rawhiti, Te Tuahu, tika tonu atu ki Hauai awa, haere tonu atu ki Waikato awa, ka haere tonu i te au o Waikato, Hakuri, Aniwaniwa, Te Nihootekiore, Whangapua, Atiamuri, ka tutaki ano ki te timatanga	
Ihakara Kahua, Te Rua-roa, Te Wetini Paeroa, Hemi Wetini, Paerata, Paora, Hakopa, Ihairaira Te Puke, Te Aranga, me etahi atu	Ongarahu, e tata ana ki Taupo	Ka timata nga rohe i Waikato ki Pohaturoa, ka haere i roto o Waikato ki Waipapa awa, haere i roto o Waipapa, tae noa ki Te Waituhana, ka whati Waikotukutuku, Kiwitahi, ka whati, tika tonu i runga i te rohe o Te Tatua ki te Rawhiti, Ongarahu, ka tomo i te ngaherehere, Ohuonono, Pukerimu, Otamakapaniroa, Te Kirihono, ka whati, haere tonu i runga i te raina Pohaturoa ki Waikato ka tutaki	
Ihakara Kahua, Ihairaira Te Puke, Hamuera Takurua, me etahi atu	Kiwitahi, e tata ana ki Taupo	Ka timata i te Teihana i Kiwitahi, haere tonu Ngamahanga, ka huri ki te Hauauru, haere tonu Takapouahi Te Waituhawa; ka huri, haere tonu te timatanga.	
Tarawera Te Whiwhi, Hariata, Eru Mohonguru, Te Wetini, Hirai	Te Waiwhakaata, e tata ana ki Taupo	10 eka. Kei te mapi nga rohe.	
Ihakara Kahua, Akana Ngahue, Turubira, Ihairaira Te Puke, Aperahama	Ongarahu Nama I, e tata ana ki Taupo	Ka timata i te puau o Ngarahu, tika tonu i roto i te awa o Ngarahu, Parikararanganga, te onepu o Taraariki,	

Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari Ruri a te Kawanatanga i Akarana.

Ko nga ingoa o nga tangata no ratou nga pihi.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Ko te takotanga o te Mapi
hama Te Haurangi, Hakopa Te Taure, Te Ruaroa Hikake, Te Aranga Ngahue, Winara Te Puke, Werahiko Hanu, Paora Ngamotu, Areti Hikake, Te Oti Ngunu, Karangī, Hape Tahere, Te Aranui, Heretaunga Wetini, Tame Hura Hikake, Hira Matini, Ihaka Te Awhio, Iharaira Te Miri, me etahi atu	Ongarahu Nama 2, e tata ana ki Taupo	Te Anaoparchinu, ka whati ki te Hauauru, Pukemoremore, ka pakaru ki Waipapa, ka whati ki te Marangai, i roto i te awa, tae noa ki tona pakarutanga ake ki Waikato ka whati haere tonu i roto i Waikato awa Te Papatu, haere tonu atu ki tona timatanga i te puau o Ngarahu	Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari Ruri a te Kawamatanga i Akarana.
Ihakara Kahua, Iharaira Te Puke, Hakopa Taure, Te Ruaroa Hikake, Akana Ngahue, Winara Te Puke, Te Aranga Ngahue, Wirahiko Hanu, Ihaka Tawhio, Hape Tahere, Hemi Te Aranui, Wetini Heretaunga, Ihaka Te Hina, Paora Ngamotu, Iharaira Te Miri, Te Oti Ngunu, Hira Matini	Pukerimu, e tata ana ki Taupo	Ka timata i te Teihana ruri i Kiwitahi, ahu atu ki Koputahi, ahu atu ki Waikotukutuku i Te Waituhana, ka whati ko te awa tonu te rohe, ahu atu ki Te Pohue, Waipapa, ka tae ki te raina o Ngarahu Nama 1, ka whati ahu tonu atu Anaoparchinu, ka whati ahu tonu atu ki te raina a Te Tatua ki te Rawhiti, ki Te Manga, tika tonu i runga i taua raina, tutaki atu ki Kiwitahi, ki te timatanga	
Ihakara Kahua, Iharaira Te Puke, Hakopa Te Taure, Te Ruaroa Hikake, Akana Ngahue, Te Aranga Ngahue, Te Oti Ngunu, Te Werahiko Hanu, Paora Ngamotu, Hemi Te Aranui, Wetini Heretaunga, Areti Hikake, Tamehura, Ihaka Te Awhio, Hape Tahere, me etahi atu	Puketarata, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Te Onepu, haere tonu Te Poporo, ka tomo i te ngaherehere, Te Takapu, Maroaite, ka whati i runga i te rohe o Te Tutua ki te Rawhiti o Te Tatua, ki te Rato, ko Mohorua, Ohinono, Te Kahikatea, ka whati ki Te Ana-o-Parchinu, haere tonu i runga i te rohe o Ngarahu Nama 1, ka tutaki ki Te Onepu ka mutu	
Hohepa Te Rore, Hiria, Te Waitawa, Wiki Te Ara, Te Hei, Te Tana, Iharaira, me etahi atu	Kaimanawa me Oruamatua, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Te Wharaukuraoto, rere tonu ki Ohouawe, Tutumanuka, Oharera, Te Taurimu, Te Haumingi, Ahikaeaca, ka whati mai i reira haere tonu mai i te huarahi, ka eke mai ki runga ki te Tauewata, pa mai ki te pou o te waea, raina tonu i te waea, ka tae mai te maunga a Te Matetahora, i te pou waea i runga i te hiwi, rere tonu mai Waikarakia, rere tonu mai Te Wharauokurapoto ka tutaki	
Hoperi Pikirangi, Topia Turoa, Te Hau Mihi, Te Oti, Erina, Iiha, Hataraka, Poriwiri, Tutunui, me etahi atu	Kaimanawa me Oruamatua, e tata ana ki Taupo	Ka timata o te matapuna o Makoko miko, haere tonu Moawhango, haere i roto o Moawhango, ki tona matapuna, haere i runga i te hiwi o Kaimanawa ki te matapuna o Rangitikei, haere i roto o Rangitikei ki te puau o Makokomiko, haere i roto o Makokomiko ki te timatanga	
Te Hei	Taurangawhenua, e tata ana ki Tapuacharuru, Taupo	Ka timata i Motuoapa, haere tonu Te Atawa, Te Korua, Te Warariki, Parikaranga, Paraweranui, Te Kumi, Tanikonui, Hikarapua, Upokotetou, Te Mako, Puawatea, Te Waro, Taugatara, Waitekoko, Huarautahi, Turangamaru, Karukaru, Te Kowai, Marowarangi, Aruatua, Maraetai, Amokena, Te Koropupu me Motaapa	

Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Te ingoa o te whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Ko te takotora o te mapi.
Rawiri Kahia, Wi Maihi Maniapoto, Tahau, Werewere, Mere Hapi, Nepia Pahupahu, Heni Ngaone, Te Rehu, Taina, Hori Tauri, Rangataua, Maniapoto, Eru Tahau, Hami Pahiroa, Hariata, Taihoa, Pukapuka, Te Moananui, Manihera Ngarrara, Wi Katene, Winiata Te Heuheu, me etahi atu.	Taharua, e tata ana ki Taupo	Kei te mapi nga rohe	Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari Ruri a te Kawanatanga i Akarana.
Reweti Te Kume, Hoani Makaho	Kaingaroa Nama 1, e tata ki ana Taupo	Kei te mapi nga rohe	
Tahau, Hamuera Takuma, Werewere, Taina Te Wai, Ihairaira Te Puke, me etahi atu	Runanga Nama 1, e tata ana ki Taupo	Kei te mapi nga rohe	
Ihakara Kahua, Irihei Rangimatini, Hitiri Paerata me etahi atu	Te Tatua ki te Hauauru, e tata ana ki Taupo		
Rawiri Kahia, Tahau, Hami Pahiroa, Wi Maihi Maniapoto, Hamuera Takurua, Werewere, Te Rehu, Nepia Pahupahu, Taina, Eru Moho, Hori Tauri, Tukorehu Te Ngangahu, Rangataua, Paurini Karamu, Maniapoto Maihi, Manihera Ngarrara, Eru Tahau, Mere Hapi, Pukapuka, Hariata Taihoa, Wi Katene, Winiata Heuheu, me etahi atu	Mohaka, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Mangatainoko, haere tonu te Puku-o-kikarua, Ngaawapurua ka haere i roto i te awa o Ngaruroro, Te Waiotupurutia, Te Rangaawhakarua, Oamaru, Tapapa, ka kati atu ki Mangatainoko	
Werewere Te Rangipumamao, Tahau, Wairo-roki, me etahi atu	Mohaka, e tata ana ki Taupo	Ka timata i Mohaka, haere tonu Mangataunoko, Pukuohikarua, Ngaawapurua, i Ngaruroro, ka whati ki te Hauauru Omarukokere, ka hiki kei uta, ka eke ki te hiwi o Te Rangaawhakarua, ka whati ki te Marangai, Matapuna, Oamaru Taita, Owerewere, Toribina, ka puta ki Mohaka ka whati ki Te Pacroa, Ngahuingaotaharua, Maipi, Okceiha, Te Kohai, Taraohinckainga, Whiohutia, ka kati ano ki Mohaka, Mangataunoko	

HE PANUITANGA I RARO I TE TURE WHENUA, 1873-74.

Ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me re ra e tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

NA, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 20 o nga ra o Akuhata, 1877, o te Kooti Whenua Maori, e Tapuaeharuru, Taupo. K nga tangata katoa e whai tikanga ana mo aua whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tuhinga Whakamaharatanga Take ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti: heoi ano, he tino whakaotinga tena; ekore rawa e tika kia peke mai tetahi tangata ki muri.

Kooti Whenua Maori,
Akarana, Mei 25, 1877.

NA TIKI,
Tino Kaituhituhi.

HE WHENUA ENEI KIHAI I OTI I ERA WHAKAWAKANGA. KO Nga ROHE KEI Nga KAHITI O MUA.

Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Ko te takotora-nga o te mapi.
Iharaira Te Puke, Tarakainga, me etahi atu Te Reweti Te Kume, Hohepa Tamamutu, Te Hemopo Hikarahui, Hare Te Toroa, Tore Rurupuku	Hiruharama Rangatira, e tata ana ki Taupo Mangahouhou, e tata ana ki Taupo ...	Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari Ruri a te Kawanatanga i Akarana.
Te Hemopo Hikarahui	Te Huka, e tata ana ki Taupo	
Hare Reweti Te Kume, Hohepa Tamamutu, Hare Te Toroa, Perchama Te Kume, Wi Kohika Tamamutu, Hemopo Hikarahui, Te Roera Te Pahapaha, Te Kepa Te Mahia, Te Koroua Hikarahui, me etahi atu	Te Maungati, e tata ana ki Taupo	
Poihipi Tukairangi, Ihaia, Hamuera, Patoromu Ihakara Kahua, Iharaira Te Puke, Hamuera Takurua, Hunia, me etahi atu	Karapiti, e tata ana ki Taupo ... .. Waipapa, e tata ana ki Taupo	
Arei, Te Poihipi Tukairangi, Pauro, Te Aranga, Eru Poti, me etahi atu	Ngautuku, e tata ana ki Taupo	
Katerina Karipa, Huta Tangihia, me etahi atu	Mohaka (tetahi wahi), e tata ana ki Taupo	

HE whenua enei kua oti te whakawa i mua; otira, kihai i whakaritea e nga tangata, ta te Kooti i whakatakoto ai. Na, ka whakaputaina te kupu whakaoti mana ana ka whakatakotoria he mapi tika ki tonu aroaro.

Ko nga ingoa o nga tangata i whakatauai te whenua.	Ko te ingoa o te whenua me te Takiwa hoki.	Ko te takotora-nga o te mapi.
Roera Te Tauri, Hare Reweti Te Kume, Te Wetini Paeroa, Te Waka Tamaira, Tuiri Rangihoroa, Ihaka Te Tawhi, Ihaia Te Waru, Takerei Ruha, Hare Matenga, Taua, Tara-wera	Kaingaroa Nama 2, e tata ana ki Taupo	Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari Ruri o te Kawanatanga i Akarana.
Hemopo Hikarahui, Ngaruaki Ngapari, Erueti Tarakainga, Piripi Rameka, Rongopakaha, Riparata Te Tua, Hohua Ngahoko, Tamati Nohotaumata, Maramena Putere, Raimona Te Wehiwehi	Te Hukui, e tata ana ki Taupo	
Ihakara Kahua, Hipirini Te Whetu, Ihaia Te Hina, Hemana Te To, Poihipi Tukairangi, Irihi Rangimatini, Panapa Nihotahi Hunia Takurua, Anete Hikake, Aperahama Te Kume	Te Tatua ki te Rawhiti, e tata ana ki Taupo	

PANUITANGA.

Tari o te Kooti Whakawa Whenua Maori, Akarana, Mei 25, 1877.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenei Kooti ki Tapuacharuru, Taupo. a te 20 o nga ra o Akuhata, 1877, te whakawakia ai te take o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ki nga pihi whenua a nga tangata kua mate, o mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pihi whenua kei te rarangi tuatoru.

NA TIKI,
Tino Kaituhituhi.

Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
Wi Kohika	Raimona Te Wehiwehi	Oruanui.
Ngaruaki Ngapari	Raimona Te Wehiwehi	Oruanui.
Mere Hapi	Arapeta Te Onemihini	Tauhara ki te Tonga.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

HE PANUITANGA

Mo etahi pihī whenua kia wāhā.

Tari o te Kooti Whakawa Whenua Maori,
Akarana, Mei 25, 1877.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga o tenei Kooti ki Tapuacharuru i te Takiwa o Taupo, a te 20 o nga ra o Akubata, 1877, te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia wāhā, kia roherohea nga whenua i roto i nga Karauna Karaati e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te Takiwa kei te rarangi tuatoru.

NA TIKI,
Tino Kaituhituhi.

Ko te ingoa o te tangata i tono kia wāhā te whenua.	Te ingoa o te whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
Wi Maihi Maniapoto	Runanga Nama 2	Taupo.
Te Poihipi Tukairangi, Hamuera Takurua, Wi Maihi Maniapoto, Te Popoki, Ihakara Kahua	Tauhara Middle	Taupo.
Perenara Tamahiki, Te Roera Herua, Aterea Te Pakaru	Oruanui	Taupo.

TURE WHAKAWA WHENUA MAORI, 1873-74.

TAKIWA O HAAKI PEI.

I TE nohoanga o te Kooti Whakawa Whenua Maori o Niu Tireni, i timataria ki Waiomatatini i te 20 o nga ra o Māhe, 1877, a i oti ki Whareponga i te 23 o nga ra o Aperira, 1877, ki te aroaro o J. Rogan (Te Rokena), Kaiwhakawa, raua ko Hone Pecti, Ateha.

I runga i te tono a etahi tangata kia whakawāhā o ratou take ki nga wāhi whenua e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi o te pukapuka e piri ake nei i puta te whakataunga o te Kooti ko te Tuhinga Whakamaharatanga Take o te paunga o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatoru, me tuhituhi ki tetahi wharangi watea o te Kooti Rouru.

Inahoki te ingoa o J. Rogan (Te Rokena), Kaiwhakawa, me te Hiiri o te Kooti te 10 o nga ra o Mei, 1877.

J. ROGAN, Kaiwhakawa.

Te ingoa o te whenua.	Nga eka.	Nga ingoa o nga tangata.
Paritūtata	A R. P. 33 1 12	Tuta Nihoniho, Maraki Tautuhi, Hamiora Ngarimu, Renata Hape, Hori Te Ori, Turuhira Whaki, Tuta Ngarimu, Heni Nohoaka, Harete Puhuki, Wikitoria Huakuaki Raiha Maumako, Pohoi Toroarangi, Maora Puke, Wi Tuhoro, Henare Wcherua, Rawiri Waikare, Eruera Ariari, Peti Poihakena, Erana Rauhaere, Rapata Wahawaha, Emere Poi, Hura Morehu, Rocna Waiohenga, Makere Teera, Mere Nihoniho, Peti Waiariki, Heni Te Aomihia, Hariata Teera, Roha Matekino, Raukokore Te Wharau, Heneri Tawhena, Maraka Poki, Mere Arihi Huinga, Maraea Mutu, Mere Raiha Hineitukua, Henare Kirikino, Kararaina Ketua, Kararaina Turaki, Wi Tutaepa, Aperahama Kaiuaua, Kerchi Waiariki, Te Naera Whakairi, Paiura Tubeke, Tamati Makutu, Watene Ketua, Apikara Pakau
Whareponga	1,884 0 0	Tamihana Kakano, Nepia Hurikara, Hoterene Karaka, Apirama Tutua, Arapeta Te Wa, Hepora Rakau, Haratiera Humare, Makere Tamanga, Riwia Makuawe, Hamana Mahuika, Heni Poatai, Erana Putii, Hamiora Ngarimu, Hetariki Waihoe, Makere Taka, Hetariki Matai, Mere Karaka Takiari, Tamati Te Hau, Hamiora Haua, Arihia Hinekoke, Rawinia Tohehau, Heni Herewaka, Ani Kuini Kemara, Turuhira Te Hore, Ramari Komuru, Timo Piwaka, Mohi Turei, Pohoi Te Rakato, Piriha Tihore, Wiremu Taika, Anaru Ngamu, Mere Arihi Kakano, Hoana Makete, Mere Katene Taiapa, Roka Tauranui, Miriama Tihore, Hoana Pakiwaho, Makere Hineweku, Henare Tuatai, Hariata Te Urukoari, Maraea Te Oporoporo, Te Rina Tuatai, Te Rana Pakau, Ani Patene, Raniera Tuhua, Hana Rairi (h.c.), Eparaima Uruika, Iritana Iriwaho, Hiria Te Rakahurumai, Tuihana Pekahinga, Hohopa Rairi (h.c.), Haratiera Humare, Tamati Pehu, Hori Te Whai, Mokena Te Kahu, Erana Haruru, Hone Poihakena, Te Hira Iugoakore, Maraki Tautuhi

Te ingoa o te whenua.	Nga eka.	Nga ingoa o nga tangata.
Tawhiti	<p>A. R. P. 4960</p>	<p>Wharechinabina, Peipi Whare, Tiripa Whare, Horianana Whare, Miriama Whare, Wi Te Hau, Mere Taihi, Kararaina Rumaunga, Rameka Takurua, Ketura Tipata, Hakopa Tipata, Ani Kato, Nopera Rangiuia, Ropihana Huatau, Pani Mou, Hiria Kapaika, Raika Peneti, Turu Raerena, Hori Raerena, Hemi Raerena, Keita Raerena, Tare Raerena, Hori Kapokape, Horianana Raerena, Taipara Raerena, Koti Te Kaka, Tuihana Hapai, Hemi Tiere, Horomona Te Hui, Hare Parahako, Tuihana Pacrata, Rawinia Te Aungira, Hohepa Pokino, Hemi Tautuhi, Hera Rauhuia, Amiria Taawha, Paora Tinirau, Ana Tihitahi, Wi Puoho, Peta Wero, Eru Piku, Hare Potaka, Hemi Mokoera, Materia Houpara, Riria Kawhia, Hirini Patii, Wi Paku (h.c.), Henera Mahuika (h.c.), Herewaka Whaki, Pincamine Huhu, Raibania Pahina, Hanara Tangiawha, Tamati Rungarunga, Te Ngarara Rungarunga, Kulukuhu, Horomona-Hapai, Hekiera Wharawhara, Rahera Whariki, Herewini Te Hau, Matui Te Hina, Piripi Puoho, Maraki Tautuhi, Hoera Te Hau, Makere Te Hau, Hone Poihakena, Paratene Nikamu, Raiha Maumako, Erana Waipapa, Miriama Aria, Hiria Ngawehenga, Harata Te Ueue, Marara Poi, Reihana Katua, Watene Ketua, Turuhira Whaki, Peta Waititi, Kamara Taiao, Hemi Taiapa, Ritihia Harapaki, Ritihia Te Rianui, Reupena Tiere, Marara Takuwha, Hekiera Te Oka, Tanara Whakataka, Hemi Te Wairama, Maraea Mutu, Raiha Mako, Maharata Te Hui, Henera Poaka, Tamati Pehu, Hariata Whaki, Mariana Te Oai, Himiona Hapai, Makere Epi, Wiki Te Piri, Pincamine Tipuna, Pokapoka, Tuta Ngangira, Hare Paraone, Hone Hehe, Mere Aira Huhu, Te Ahiwera Te Hau, Eruera Tokara, Harawira Whakataka, Hare Hautapu, Mere Rangiuia, Riwia Hautapu, Te Hamana Mahuika, Pare Arau, Paranihi Tipare, Katerina Te Maihi, Matere Te Huroa, Te Haruka, Kataraina Kohanga, Hori Te Apinga, Pine Tuhaka, Ka Kahiwa, Hori Te Manama, Mere Paukena, Ihipera Rangiamoamo, Raniera Raerena (h.c.), Mohi Ruatapu, Herewaka Poata (Mrs. Porter), Te Hira Tamihere, Tuta Nihoniho, Wi Peiwhairangi, Meiha Rapata Wahawaha, Henera Kaiwai, Wiremu Keiha, Rinahau Mauhata, Harata Matekino, Kararaina Kuhukuhu, Harata Te Ihi, Paratene Ngata, Paratene Kamura, Tiwene Te Kaki, Hemi Te Ao, Hema Te Hata, Patoromu Ngatie, Hotene Peneti, Te Paea Pukuwheto, Maraea Wahakino, Katerina Hutihuti, Te Kepa Peneti, Miriama Hiakai, Ketiketia Tuauki, Rewi Otuaari, Popata Waitabae, Paraone Taiao, Hakaraia Hiakai, Hera Pahewa, Piripi Pahina, Apirana Pahina, Apikara Poi, Himiona Pahina, Peti Pahewa, Hone Te Kauru, Wiremu Kaihau, Henera Potae, Hakaraia Pahewa</p>
Matahiia	3188	<p>Erueti Rena, Renata Hape, Tamati Te Hau, Mokena Te Kahu, Harata Mahuika, Hamana Mahuika, Rewai Rehutai, Hamara Tangiawha, Mere Te Wa, Te Paea Pakawe, Henera Tuatai, Erana Okore, Kiriona Turi, Te Rina Tuatai, Anaru Ngamu, Hiria Pakura, Wi Patene Rangia, Hohepa Kaihe (h.c.), Makere Aniu, Karauria Kauri, Herewini Waitatari, Erana Rauhaere, Hati Houkamau, Aramata Pounghuru, Pita Rongo, Iehu Haki, Tamihana Pounamu, Akapu Ponehu, Maraea Whakaki, Pipi Kokoruhou, Arihia Kaipou, Mere Raiha Himeitukua, Petera Houkamau, Watene Te Ao, Mere Arihi Tupcka, Iritana Houkamau, Ripeka Paia, Herewini Tamahori, Ranapia Pakau, Hiria Te Ra, Traia Moeke, Peti Poihakena, Hekia Motu, Anaru Horua, Hoera Kani, Hemi Kaipuke, Renata Te Rangipaia, Mere Ruawahine, Wi Pahau, Tamati Ngakaho, Riwia Te Urua, Pincama Taniwha, Mere Tauwi, Erana Kaunga, Te Ngaera Mutu, Hoera Te Uru, Hoterene Karaka, Pene Heihi (h.c.), Eruera Ariari, Tuta Nihoniho, Wiremu Te Urua, Peta Te Wero, Kereama Kaipara, Himiona Te Moana, Eparaima Uruika, Tamihana Kakano, Rapata Wahawaha, Piripi Puoho, Tamati Tawhiri, Heneria Kaipara, Apirana Tatua,</p>

Te ingoa o te whenua.	Nga eka.			Nga ingoa o nga tangata.
	A.	B.	P.	
Matahiia	3,183	0	0	Hamiora Haua, Himiona Hapai, Eruera Kupenga, Reupena Pohara, Raniera Tuhua, Pekama Pahuru, Hirini Pahina, Wikitoria Tirou, Iati Taitua, Mokena Te Hori, Pine Tipuna, Erana Kebe, Iritana Te Iriwaho, Pipi Taweka, Ruta Kaipara, Wiremu Ngaupuku, Peti Matekino, Raiha Te Ahi, Tuihana Hapai, Hotekia Te Ao, Erana Makete, Raniera Haereroa, Henare Puoho, Tuihana Pekahinga, Mere Karaka Wehenga, Hirini Teneti, Winiata Taniwha, Harata Pe, Atareta Mauria, Iritana Horua, Raiha Kamau, Makere Te Rahikoia, Iritana Ngawheka, Herewaka Poata (Mrs. Porter), Mere Karaka Te Rerchorua, Maraki Tautuhi, Hoera Te Hau, Wiremu Te Ruri, Heni Nohoaka, Horomona Hapai, Hone Hehe, Enoka Kaipara.
Pahitaua	817	0	0	Tarati Wahakino, Reupena Tere, Piripi Puoho, Hone Hehe, Heni Tiurirangi, Pine Tipuna, Mere Karaka, Himiona Hapai, Horomona Hapai, Hekiera Tataikoko, Mere Kahu, Riria Pahuka, Mercana Te Piri, Mercana Kaurehu, Marara Takuwha, Eru Tokara, Paratene Nikamu, Matiu Te Hina, Rewi Waihi, Raheira Whariki Waikawa, Keita Te Owai, Hoera Te Hau, Haira Poaka, Meiha Rapata Wahawaha, Ritihia Pehu, Te Haruka, Wi Te Hau, Wi Paku, Harete Puoho, Matere Tokara, Maharata Te Hui, Koroniria Wehenga, Henare Kaiwai, Henare Weherua, Riwia Te Hina, Mere Pera, Horomona Te Hui, Maraea Mutu, Watene Ketua, Reihana Pahana, Heni Taiepa, Kararaina Ketua, Hine Auta, Ka Puoho, Heni Turei, Paore Kahu, Mere Nikamu, Renata Hami, Matire Pahau, Arapera Te Reo, Nehe Teki, Tuwhakairiora, Tamati Marutu, Hohepa Te Piri, Maora Puke, Hone Poi, Hoani Ropa, Raniera Haereroa, Iritana Aria, Peta Waititi, Raiha Poaka, Wiremu Aria, Mere Matiu, Eparaima Uruika, Te Rina Kauri, Eruera Kupenga, Makere Te Hau, Ka Te Maihi, Hakopa Tipata, Ripeka Tuirirangi, Ataria Tipuna, Paranihi Tipare, Hariata Whaki, Turuhira Whaki, Hamiora Ngarimu, Herowini Te Hau, Heni Te Ohaere, Wikitoria Waititi, Wikitoria Puoho, Rewi Te Runa, Wi Te Owai, Hira Wehenga, Hohua Kahu, Rora Taotu, Kerenapu Te Kikimo, Piriniha Pahau, Te Memo Ariki Hapai, Tuta Pehu, Keita Kahu, Tamati Pehu, Makere Timotimo, Hori Kahu, Hare Te Uene, Hekiera Haua, Wiremu Kururangi, Tuta Ngarimu, Raiha Putoto, Wi Pahau, Atareta Parerau, Miria Whakaite, Kamaki Ngata, Ritihia Harapaki, Riria Piri-kohai, Hami Tuirirangi, Hekiera Te Oka, Rawinia Tohehau, Tatai Koko.
Reporua... ..	1,085	0	0	Pene Heihi (h.c.), Wiremu Tutaepa, Rihara Houia, Tumeha Houia, Taituha Patutahi, Ripeka Patutahi, Here-maia Patutahi, Naera Patutahi, Watarauhi Patutahi, Eruera Kawhia, Mere Raiha Hineitukua, Ripeka Paia, Hatiwira Houkamau, Iritana Hineitukua, Petera Houkamau, Wi Houkamau, Maraea Kacha, Mereana Whakoi, Wi Pei, Henerieta Te Rahoroi, Mere Heihi (h.c.), Erana Kirini (Mrs. Green, h.c.), Kararaina Turaki, Mere Arihi Tupeka, Hohepa Whitirua, Mere Tangoiro, Apirana Tangoiro, Roena Tangoiro, Hare Tangoiro, Henare Turiri, Reupena Turiri, Wi Paku Turiri, Hira Whitirua, Marakaia Te Hei, Erana Te Hei, Maera Te Hei, Te Ao Te Rangi, Harawira, Whanautaua, Iritaua Tauwi, Ereti Waititi, Mohi Rongouaroa, Nopera Rongouaroa, Huhana Pokopoko, Wiremu Patene, Makere Tutaepa, Maraea Takurua, Kararaina Wikitapu, Hone Heihi (h.c.), Hera Heihi, Tamati Puraugi, Heni Paerata, Rina Katohau, Riripeti Te Kara, Watene Te Ao, Rana Moreti, Kerenapu Ngakawa, Hamana Mabuika, Erana Kawa, Moihiri Piri, Hera Tahata, Wiremu Tahata, Papi Tikanga, Rawinia Aungira, Hami Te Rapu, Akinihi Te Rapu, Akinihi Hape, Hare Mumu, Paratene Parimu, Ripeka Waikuta, Maharata Whataaruhe, Wi Te Keu, Raheira Te Keu, Riria Te Keu, Rahia Te Keu, Warihi Te Keu, Heni Wera, Riwai Aupouri, Katene Aupouri, Keita Aupouri, Tarati Aupouri, Heni Ringarore, Kerehi Patutahi, Wi Tito, Paratene Ngata, Maka Pawherua, Riria

Te ingoa o te whenua.	Nga eka.	Nga ingoa o nga tangata.
Reporua	A. R. P.	Takahirangi, Roka Whataaruhe, Paranihi Wharekino, Hemi Taka, Riria Te Hei, Riria Hincwaka, Arihia Tarengaraa Rawinia Mirina (Mrs. Milner), Amiria Kahawai, Matiu Turei, Pohoi Moreti, Maraea Moreti, Totorewa Te Ao, Paora Paura, Piniha Hautepa, Whairuha, Te Retimana Hera, Renata Paihia, Te Ra Paihia, Hori Wimika, Te Pono Huaki, Wiremu Parata, Hirini Te Aurara, Aramata Te Aurara, Pekama Waikare, Te Maraurau, Te Ohuka, Watene riri, Te Rina Haua.

HE PANUITANGA I RARO I TE TURE WHENUA MAORI, 1873-74

Ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e te tu ai te Kooti hei whakawa i o ratou take.

NA, he Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 5 o nga ra o Hurae, 1877, e te Kooti Whenua Maori, ki Kaihu, Kaipara. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo aua whenua me haere ki reira.

Ka oti te whakawa, ka puta te Tuhinga Whakamaharatanga Take ki te hunga i kitea tona tika e te Kooti: heoiano, he tino whakaotinga tena; ekore rawa e tika kia peke mai tetahi tangata ki muri.

Kooti Whenua Maori,

Akarana, Hune 4, 1877.

NA TIKI,

Tino Kai tuhituhi.

Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Te ingoa o te whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.	Ko te takotoranga o te mapi.
Pairama Te Roru, me tetahi atu	Ripiro, Kaipara ...	Kei te mapi nga rohe ...	Ka kitea te mapi o te whenua kua oti te ruri ki te Tari Ruri a te Kawanatanga i Akarana.

PANUITANGA.

Tari o Te Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hune 4, 1877.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenei Kooti ki Kaihu, Kaipara, a te 5 o nga ra o Hurae, 1877, te whakawakia ai te take o te tangata e mau nei tona ingoa i te rarangi tuatahi, ki te pihi whenua a te tangata kua mate, e mau nei tona ingoa i te rarangi tuarua, ko te pihi whenua kei te rarangi tuatoru.

NA TIKI,

Tino Kaituhituhi.

Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
Te Rore Taoho	Kuru Te Rore	Wairau.

PANUITANGA.

Tari o te Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hune 11, 1877.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, kei te nohoanga o tenei Kooti ki Whanganui, i te 18 o nga ra o Hurae 1877, te whakawakia ai te take o nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ki nga pihi whenua a nga tangata kua mate, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pihi whenua kei te rarangi tuatoru.

NA TIKI,

Tino Kaituhituhi.

Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
Kataraina, Rina, Riini Hemoata	Wi Pakata	Haukaretu.
Mere Kumete, Karauti Tahana ...	Wi Kumete	Haukaretu.
Harata Aterea Te Toko	Wiremu Pakata	Haukaretu.
Harata Aterea Te Toko	Wiremu Kumete	Haukaretu.
Hiria Mataha	Patutokorua raua ko Kumete ...	Haukaretu.
Pitama Kapu	Enoka Te Rango	Haukaretu.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
Hiria Mataha, Tawhi Harata, Te Waipae, Peata, Parata Te Kiore, Perenara Maraea, Pitama, Topi, Kataraina Te Hapimana, Karauti, Tarewa, Tamati, Takarangi, Poni, Timoti, Pona Haunui	Te Kumete raua ko Wiremu Pakata	Haukaretu.
Maata Tiria	Mata Hihina	Tikihana Nama 398, Waitotara.
Maata Tiria	Mata Hihina	Tikihana Nama 396, Waitotara.

HE PANUITANGA

Mo etahi pihi whenua kia wahia.

Tari o te Kooti Whenua Maori,
Akarana, Hune 11, 1877.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko a te nohoanga o tenei Kooti ki Whanganui, i te Takiwa o Poneke, te 18 o nga ra o Hurae, 1877, te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia wahia, kia roherohea nga whenua i roto i nga Karauna Karaati e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te Takiwa kei te rarangi tuatoru.

NA TIKI,
Tino Kaituhituhi.

Ko nga ingoa o nga tangata i tono kia wahia te whenua.	Nga ingoa o nga whenua i tonoa kia roherohea.	Te Takiwa.
Topine Te Mamaku, Toakohuru, Te Pikikotuku	Retaruke	Whanganui.
Hoani Paiaka, Toakhouru, Te Pikikotuku, Topine Te Mamaku	Kirikau	Whanganui.

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tireni e GEORGE DIDSURY, Kai-ta o te Kawanatanga, Poneke.